

یادداشت‌روز

مصطفی منتظر

political@khorasannews.com

هشتم تیر و شرایط پیچیده جهانی

در روز گاری که هنوز از دوازدهمین دوره انتخابات مجلس شورا ی اسلامی فارغ نشده بودیم و همه منتظر بودند تلاش‌های چندماهه ملت برای برگزاری یک انتخابات به ثمر برسد و در خرداد از مجلس جدید رونمایی شود، ناخواسته وارد انتخابات دیگری شده‌ایم که هیچ کس پیش بینی آن را نمی کرد. در این بین، وضعیت بین‌المللی نیز در آشوبی پیچیده قرار گرفته است. نظم گذشته آمریکامحور با تضعیف جدی مواجه شده است و سال‌های پیش‌رو تا ۲۰۳۰، تعیین می کند نظم جدید متولد خواهد شد یا نظم سابق به شکلی دیگر تداوم خواهد یافت. پرونده اصلی، درگیری چین و آمریکا خواهد بود که بخش اعظمی از پرونده‌های دیگر را ذیل خود تعریف می کند. دعوایی برای تفوق اقتصاد سیاسی که ممکن است در دریای جنوبی چین به درگیری نظامی محدود هم منجر شود. درواغ مسئله اصلی آمریکا در این لحظه چین است و بقیه موضوعات، فرع این امر تعریف می‌شوند. جنگ اوکراین نیز درحالی وارد سال سوم شده که بخشی از تمرکز توان غرب را به خود معطوف ساخته و عملا به چین کمک کرده تا فضای عمل و تعامل برای خود مهیا سازد. جنگ غزه هم این امکان را بیشتر مهیا کرده است. از همین نظر، به احتمال زیاد باید منتظر کاهش تنش در اوکراین بود تا آمریکا بتواند تمرکز خود بر چین را افزایش دهد. وضعیت میدان در تابستان امسال مشخص کننده میزان پیشروی و پسروی دو طرف روی زمین و سپس آماده شدن برای نوبت آن خواهد بود. اجازه اخیر آمریکا برای حمله به خاک روسیه با استفاده از ادوات آمریکایی هم در همین راستا معنا دارد. دقت کنید که چین و روسیه در این زمینه، یک تناقض آشکار منافع دارند. در حالی که پایان جنگ خواسته روسیه است، چین علاقه به تداوم این جنگ دارد. در غرب آسیا نیز وضعیت تنش باید کنترل شود تا هم بایدن بتوانند در انتخابات اسمال با دست پر کمپین برگزار کنند و هم تمرکز بر چین حاصل شود. البته این جا به بعدی به نام نتانیاهو وجود دارد که قصدی برای اتمام جنگ ندارد چرا که می‌داند اتمام جنگ به معنای اتمام دولتش خواهد بود. کنترل ایران و جبهه مقاومت هم بخشی از همین کاهش تنش مورد خواست آمریکا خواهد بود. اگر جنگ تمام بشود، وضعیت ایران و جبهه مقاومت به عنوان طرف پیروز، بهبود خواهد یافت و وزن سیاسی بهتری را به دست خواهد آورد. این عناصر به معنای ظرفیت‌ها و خطرهایی برای ایران در آینده است. پایان جنگ در اوکراین و غزه به معنای تمرکز آمریکا بر پرونده چین خواهد بود. تجربه یک دهه گذشته نشان می‌دهد که مسئله ایران برای آمریکا، بخشی از همین پرونده است. یعنی آمریکایی‌ها برای تضعیف چین، تضعیف ایران را در دستور کار قرار خواهند داد. ابزارهای اصلی فشار هم، کاهش فروش نفت و افزایش فشار در موضوع ارز خواهد بود. باید دقت داشت که بی نیازی به نفت ایران در بازار نفت (به علت بازگشت روسیه) عملا دست آمریکا را برای این فشار باز خواهد کرد. در موضوع ارز نیز فشار در همی اصلی‌ترین ابزار خواهد بود. در همدی که متأسفانه با برخی راهبردهای اشتباه، عملا نقش بیشتری در تبادلات بازار ایران به دست آورده و ضرب دست قوی‌تری دارد. اصل افزایش فشار به ایران پس از کاهش تنش در اوکراین و غزه، قطعی است. تفاوت بایدن با ترامپ در شکل و میزان فشار خواهد بود. مشکل این جاست که آمادگی لازم برای این فشار در کشور وجود ندارد. فروش نفت عموما متمرکز نیست و مشتریان به صورت تک‌بار خریدهای خود را انجام می دهند و ابزار ی برای فشار به امارات برای کنترل رفتارشان وجود ندارد. عملیات وعده صادق که باید تبدیل به قرارداد‌های اقتصادی می‌شد، صرفا در عرصه رسانه خرج شد. لذا باید برای این مولفه‌ها فکری کرد و برای هر کدام برنامه پیچیده و چندجانبه داشت. به ویژه آن‌که وزن سیاسی و نظامی ایران پس از طوفان الاقصی افزایش یافته است.

اولین حضور رسمی ایران در بریکس

باقری در نشست وزرای خارجه کشورهای عضو بریکس: صدور قطعنامه هیچ تاثیری بر اراده ایران برای توسعه طرح‌های هسته‌ای ندارد

منطقه‌ای و بین‌المللی را مورد بررسی قرار دهیم.» وی ادامه داد: «روز بعد هم که مجموعه کشورهای در حال توسعه اضافه می‌شوند به نشست کشورهای عضو بریکس، آن هم نشست مهمی است، نشان‌دهنده این است که عزم بریکس برای توسعه دامنه فعالیت‌هایش میان کشورهای دیگر است.» بریکس که در سال ۲۰۰۹ با حضور روسیه، چین، برزیل و هند شروع به کار کرد پس از پیوستن آفریقای جنوبی به این جمع، فعالیت‌های خود را توسعه داد و در دو سال گذشته تحت رهبری چین و روسیه، بسیاری از کشورها تمایل خود را برای عضویت در این فرمت جهانی اعلام کرده‌اند و لذا در حال تبدیل شدن به یک اتحادیه بین‌المللی قدرتمند است. همان‌طور که باقری گفته است، نشست وزرای خارجه بریکس در حالی برگزار می‌شود که ایران برای اولین بار به عنوان یک عضو رسمی در این باشگاه جهانی شرکت می‌کند و این گردهمایی‌ش رکای اقتصادی می‌تواند برای ایران دستاوردهای بزرگی در آینده به همراه داشته باشد. راهبرد «نگاه به شرق» دولت سیزدهم در سه سال گذشته نشان داد که با وجود تحریم‌های ظالمانه غرب هم می‌توان با ابتکارهای جدید اقتصادی و تعامل با دیگر کشورهای مشکلات و چالش‌های اقتصادی غلبه کرد. بنابر این، این موفقیت دیپلماتیک در عرصه سیاست خارجی دولت سیزدهم باید در دولت بعدی هم سرلوحه برنامه‌های اختیارداد اما کشورهای در حال توسعه به قدرت بیشتری ادامه یابد. از آن‌جا که اعضای بریکس دنبال دلارزدایی از تعاملات دوجانبه و چندجانبه درون گروهی هستند، لذا در صورت گسترش تعاملات تجاری بین این کشورها، اهرم فشار آمریکا و غربی‌ها برای ضربه زدن به اقتصاد دولت‌های غیرهمسو کاهش خواهد یافت و دولت‌های در حال توسعه بدون فشارهای غرب در بازارهای جهانی به مبادلات خود ادامه خواهند داد. بنابر این، این فرصت خوبی برای ایران است تا با دورزدن تحریم‌ها و حذف دلار از مبادلات خارجی، خون تازه‌ای در رگ‌های اقتصاد در حال شکوفایی داخلی تزریق کند. بر اساس آمارهای اعلام‌شده، حدود ۴۰ درصد از صادرات ایران در سال ۲۰۲۲ مربوط به ۵ کشور عضو اصلی بریکس بود و ۳۵ درصد واردات نیز از این ۵ کشور بوده است که نقش این گروه در تجارت ایران را نشان می‌دهد. با عضویت ایران در این گروه اقتصادی، تعاملات در آینده گسترش خواهد یافت و با کاهش تعرفه‌های تجاری بین اعضا، روند تجارت نیز رونق خواهد گرفت. از دیگر مزایای عضویت ایران در بریکس بحث جذب سرمایه‌گذاری خارجی است که پیش‌بینی می‌شود با عضویت ایران در گروه بریکس، کشورهای عضو سرمایه‌گذاری‌های بیشتری را در ایران انجام داده و روسیه و چین در سال‌های اخیر در این زمینه قراردادهای بلندمدت با تهران امضا کرده‌اند تا در بخش‌های انرژی و سایر زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری کنند. همچنین با راه‌اندازی بانک‌های زیرمجموعه بریکس، ایران می‌تواند برای گرفتن وام از این موسسات مالی برای توسعه زیرساخت‌های داخلی بهره‌برد، چیزی که در چهار دهه گذشته به دلیل نفوذ آمریکا در بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، با موانع جدی روبه‌رو بود.

■ **نقش بریکس در تغییر مدیریت جهانی**

اگرچه بریکس در ابتدا با اهداف اقتصادی یا گرفت امافروکش محسوس نقش ابرقدرتی آمریکا و هژمونی غرب در تحولات بین‌المللی و شتاب گرفتن دوره گذار به نظم جدید چندقطبی، عملا اهمیت مضاعفی به جایگاه و نقش آفرینی بریکس با حضور قدرت‌های نو ظهور اقتصادی بخشیده است. متعاقبا اعضای بریکس نیز این انتظارات فراینده به نقش آفرینی این سازمان را در ک کرده و در اولویت برنامه‌های خود قرار داده‌اند. مسئله خروج تجارت بین‌المللی از زیر سلطه دلار از جمله مهم‌ترین شاخص‌های پیشتازی بریکس در این عرصه است که نشان می‌دهد

مهم‌این دیدار اذعان وزیر خارجه چین درباره تمامیت ارضی ایران بود. وانگ یی در گفت وگو با باقری بر موضع چین مبنی بر پایبندی به تمامیت ارضی و حاکمیت جمهوری اسلامی ایران تأکید کرد. به نظر می‌رسد نقل این جمله از وزیر خارجه چین بر اساس تنش‌های دیپلماتیک ایران و چین بر سر امضای بیانیه نشست چین و کشورهای عربی باشد که موضوع جزایر سه گانه در آن اعتراض ایران را برانگیخت به گونه‌ای که در اقدامی نادر در یک دهه اخیر سفیر چین در تهران به وزارت خارجه اخطار شد هر چند چینی‌ها در بیانیه‌ای توضیحی همچنان بر مواضع خود پافشاری کردند اما مهم‌ترین برنامه باقری در نشست بریکس سخنرانی در جمع وزرای امور خارجه کشورهای عضو بود. سرپرست وزارت خارجه ایران در سخنرانی خود در نشست وزیران خارجه بریکس به این باور رسیده‌اند که نظم نوین جهانی بر خاسته غرب پس از چند دهه ناکارآمدی خود را به اثبات رسانده و به جای حل معضلات جهانی، عامدانه به تشدید بحران‌ها کمک کرده‌است. از آن‌جا که تجارت جهانی به ثبات و امنیت بین کشورهای نیاز دارد به همین دلیل قدرت‌های عضو بریکس تلاش می‌کنند با ارائه راهکارهای جایگزین برای تغییر مدیریت جهان، بسترها را برای رونق تجارت بین خود فراهم کنند. چندین کشور بزرگ در حال توسعه که با ناتو همسویستند، در مقابل فشار غربی‌ها برای پایبندی به تحریم‌های اعمال‌شده علیه مسکو از ارزش‌های دیپلماتی، راه‌اندازی پلتفرم‌ها و پیام‌رسان‌های بانکی مشترک، بیمه‌انکایی، تأسیس ساختارهای مالی-بانکی جدید و... بیفزاید. وی افزود: بریکس، هم‌اکنون به یک نماد جدید و الگوی موفقی از «همکاری‌های نوین» و «اتحاد اقتصادهای پرشتاب» تبدیل شده و نشان داده که دارای طرح، ابتکار و برنامه‌های جدی و چینی برای اصلاح حکمرانی جهانی» و نقش آفرینی هرچه بیشتر در صحنه‌های بین‌المللی است. دقیقا به همین دلیل است که کشورهای خواهان پیوستن به بریکس و همکاری با آن در قالب کشورهای شریک، دوست، همکار و بریکس پلاس، روز به روز در حال افزایش بوده و شمه‌ای از آن را در اجلاس فردا خواهیم دید.

■ **طراحی مکانیسم‌های مقابله جمعی با تحریم‌ها ضرورت دارد**

باقری طی سازی تحریم‌های غیرقانونی، یک جانبه و ظالمانه علیه کشورهای عضو برای برپایی امنیت بین‌المللی پایدار را انیازمند همکاری اعضای بریکس در زمینه‌های مختلف به ویژه حوزه مالی، تجاری، سرمایه‌گذاری، حمل و نقل، انرژی، فناوری و نوآوری دانست و گفت: بریکس می‌تواند از طریق طراحی ساختارها و مکانیسم‌های مقابله جمعی با عوامل منفی مبارزه کند. از این رو معتقدیم که همفکری در طراحی مکانیسم‌های مقابله جمعی با تحریم‌ها در قالب این سازمان اهمیت و ضرورت دارد.

باقری به عملیات وعده صادق هم اشاره و اظهار کرد: جمهوری اسلامی ایران در مسیر تحکیم ثبات منطقه‌ای جدی و واضح است و در این چارچوب در عملیات وعده صادق و اقدام مشروع خود در پاسخ به تجاوز صهیونیست‌ها به سفارت ایران در دمشق ثابت کرد اجازه نخواهد داد ثبات و امنیت منطقه توسط اشغالگران متجاوز مختل شود.

■ **تداوم رویکرد توسعه و تعمیق روابط راهبردی با روسیه**

سرپرست وزارت خارجه همچنین در ادامه دیدارهای خود در حاشیه بریکس با ایگور لویتین دستیار ویژه رئیس‌جمهور روسیه دیدار کرد. باقری با اشاره به اهتمام ویژه...، رئیسی به توسعه و تعمیق روابط راهبردی بین ایران و روسیه در عرصه‌های مختلف، بر عزم و اراده راسخ دولت جمهوری اسلامی ایران برای تداوم و تقویت این رویکرد تأکید کرد. سرپرست وزارت امور خارجه همچنین افزود: از تمامی ظرفیت‌هایمان برای اجرای طرح‌های راهبردی بین دو کشور که در راستای منافع عالی دو کشور است، استفاده خواهیم کرد. باقری ضمن تأکید بر تسریع در اجرای طرح خط آهن رشت-آستارا، بهره‌گیری بیشتر از ظرفیت‌های بخش شرقی راهگذر شمال-جنوب را حائز اهمیت دانست. دستیار ویژه رئیس‌جمهور روسیه با اشاره به سفر آیی خود به ایران به منظور پیگیری تحقق و تکمیل طرح‌های راهبردی فی مابین دو کشور از جمله کریدور شمال و جنوب تأکید کرد روسیه در صدد است کریدور شمال-جنوب را با دیگر کریدورهای مرتبط کند و زمینه‌های همکاری دو کشور در حوزه ترانزیت را افزایش دهد.

سه شنبه ۲۲ خرداد ۱۴۰۳. شماره ۲۱۵۱۱. ۴ دی‌الحجه ۱۴۴۵. ۱۱ ژوئن ۲۰۲۴

خبرسان روزنامه صبح ایران

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس‌دهنده صادق حرف‌های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱

پيامک: ۰۲۰۰۹۹۹

تلگرام: ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰

- تغییر ساعت کاری ادارات بهترین کار بود. حتی ۶ صبح آفتاب در وسط آسمان است. البته بهتر بود ساعت عقب کشیده می شد چرا که از ۴ صبح هوار و شن است.
- برای داشت محصولات کشاورزی طبیعی، باید به جای استفاده از سموم دفع آفات شیمیایی، از نوع طبیعی آن‌ها استفاده کرد مانند عصاره بادام تلخ.
- رو به روی عبدالمطلب ۵۲ حدود ۲ ماهه به خاطر ساخت و ساز، پیاده رو بسته شده و مردم باید از داخل خیابان تردد کنند و تصادف می‌شه. شهرداری پیگیری کنه. ممنون.
- افزایش جمعیت مردم کلان شهرها را داریم. مهاجرت داخلی را در چند نوع داریم. حاشیه شینی را با افزایش جمعیتش داریم. جمعیت اتباع بیگانه را هم داریم. مسافران را هم داریم. خطر فرونشست زمین را هم داریم!
- اوضاع رانندگی در مشهد خیلی افتضاح است!
- چه زمان سازمان‌های خواهند دست از سر بلندی‌های مشهد بردارند؟ حتی سیل هم برای این هادرس عبرت نمی‌شود! به‌تازگی دانشگاه علوم پزشکی مشهد بخشی از تپه‌های بولوار نماز رو برای ساخت و سازهای جدید نام گذاری کرده و می خواهند آن جا ساخت و ساز انجام دهند. اصلا این سازمان‌ها چطور صاحب و مالک کوه و دشت و تپه‌ها شده‌اند؟!
- نعمت بزرگی بود وجود ارز شمند و با برکت‌سید شهید رئیسی عزیز!! اگر شهید نمی‌شدند وضعیت روبه‌بهبودی و پیشرفت بود. روحشان شاد.
- دولت و مجلس برای آینده کشور افراد مفید تربیت کنید نه افراد منفی و بی‌خاصیت که به خودشان و جامعه ضرر برزند.
- افراد خلافکار را به اردوگاه کار ببرد تا کار کنند در خودشان و جامعه مفید باشند در دنیا مفید باشند و عاقبت خوبی داشته باشند. مردم هم در امان باشند.
- بعضی اغذیه فروشی‌ها در شهرهای زیارتگاهی به زائران عراقی کم لطفی می‌کنند. گران فروشی می‌کنند. تحمیل خرید اجباری می‌کنند. خدارا خوش نماید. ایرانی بودن را زیر سوال نبرید. نوشته گرم به‌ایشان می‌دهند. عاقبت ندارد.
- فرزندانی که در خانواده‌های ناسامان بزرگ می‌شوند حالا چه باطلاق و جدایی پدر و مادر باشد چه بدون طلاق پدر و مادر باشد در دوران کودکی نوجوانی و جوانی دچار انحراف و جرم می‌شوند.
- هر روز بدون استئنا مسابقات مختلفی در رشته‌های ورزشی در سطح کشورهای منطقه، قاره‌ای یا جهانی برگزار می‌شود که از کشورمان هم نمایندگانی در آن‌ها حضور دارند. اگر قرار باشد برای هر ورزشکار ایرانی که در این مسابقات موفق به کسب مدال می‌شود حقوق ماهانه پرداخت شود که کشور بعد از شش ماهه ورشکستگی اقتصادی می‌رسد.
- خبر همستر تلگرامی در عرض دوزور به گوش همه مسئولان رسید و همدگی در حال پیگیری آن هستند ولی خبر ریزش چهار ساله بورس تهران و نابودی چند هزار میلیارد سرمایه مردم هنوز به گوش هیچ مسئولی نرسید!
- در کشوری که بزرگ‌ترین ذخایر نفت و گاز رو داره، چرا اعتماد و اطمینان مردم به ربات همستر بیشتر از اعتماد آن‌ها به وعده‌های برخی مسئولان است.
- ساعت شروع به کار بانک‌ها ۱۶ اعلام شد ولی بانک ملی سجاد ۶:۳۰ باز می‌شود!
- مسئولان اجازه ندیدیم معنادان سر چهارراه‌ها و میدان‌ها سنج به دست مزاحم خودروها شوند. خطرناکه و چرا این معنادان را که اکثر آنها مهاجر هستند از مشهد هدایت به شهر می‌کشور خود نمی‌کنید یا تبعید به جایی دور؟ این چه وضعیه؟ از دیدن آن‌ها وحشت می‌کنیم! چه برسه به بچه‌ها و سنین بالا که حالشون دگرگون می‌شه.
- نانوایان عزیز و گرامی! لطفاً با تهیه و عرضه نان سالم با هر روشی که خود صلاح می‌دانید و به آن آگاهید سلامت را به مشتریان و به خصوص خانواده محترم خود که هر روز از نان همان نانوایی استفاده می‌کنند هدیه کنید. باتشکر.
- معضلات اجتماعی که گاهی همیه بارذایل اخلاقی است آسیب هایش گریبانگیر همه می‌شود اگر ریشه کن نشوند همه را غرق خواهد کرد.
- با سلام و خسته نباشید خدمت شما، به سوال از وزارت نیرو بپرسید ما که تابستان مشکل کمبود برق داریم چرا برق ارزان تر از داخل صادر می‌کنیم؟
- خطر فرونشست زمین در کلان شهرها حتمی است. برای جلوگیری از فرونشست زمین باید جلوی مهاجرت به کلان شهرها گرفته شود. حاشیه‌نشینی کنترل و مهار شود.